

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Covid-19 salgınının kadınlar üzerindeki sosyo-ekonomik etkilerinin araştırılması ve artan kadın yoksulluğunun önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

5505-1002 7.1

GEREKÇE

Pandemi ile okulların kapatılması, dışarıdan hizmet alımlarının büyük ölçüde azalması ve hanede hastalanan ve bakıma muhtaç birisinin artması kadınları doğrudan etkilemiştir. Toplumsal cinsiyet temelli iş bölümü nedeniyle kadınların omzuna yüklenen yemek yapmak, temizlik, alışveriş, çamaşır/bulaşık yıkama, ütü yapma, çocuk/hasta/yaşlı bakma gibi ev işlerin artmasıyla kadın emeğinin görünmezliği ve sömürüsü artmıştır. Bu durum bir yandan hane içi tüm bakım işlerini zaten kadınların ‘görevi’ gibi gören erkek egemen bakış açısını güçlendirirken diğer yandan kadınların işgücüne katılımını daha da zorlaştırmıştır. Keza erkek egemen politikalardan kaynaklı kadınların üzerine yığılan ev içi emek onların işgücüne katılımını engelleyen en önemli nedenlerden biridir. Çocuklara ve ihtiyaç sahibi yetişkinlere bakmak için çalışma hayatına katılmayan veya işten ayrılan kadın sayısı yıldan yıla artış gösterirken diğer ülkelerde yapılan araştırmalar, pandemi döneminde alınan tedbirlerin kadınları yok saydığı, kadınların iş yükünün en az yüzde 30 oranında arttığını ortaya koymaktadır. Bu bakımdan, salgın döneminde ev işlerinin tümüyle kadınların üzerine yığılmasını önleyecek politika ve söylemlerin yokluğu uzun vadede kadınların ekonomik özgürleşmeleri ve kazanımlarına karşı büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi’nin (DİSK-AR) Haziran ayında yayınlandığı ‘Covid-19 Döneminde Kadın İşgücünün Görünümü Raporu’na göre Covid-19 etkisiyle revize geniş tanımlı kadın işsizlik oranı yüzde 45,3’tür (5 milyon 219 bin). İşsizlik oranı genel olarak yüzde 39,4 olduğu düşünüldüğünde pandemiden kadınların daha fazla etkilendiği görülmektedir. Aynı rapora göre kadın işgücü yüzde 11,1 azalırken erkek işgücü yüzde 4,9 oranında azalmış, böylece kadınlar son bir yılda erkeklere göre işgücü piyasalarından daha fazla çekilmiştir. Zaten düşük olan kadın istihdam oranı ise daha da düşerek çalışma çağındaki her dört kadından sadece biri istihdama katılmıştır.

Kapitalizmin yarattığı sınıfsal eşitsizliklerin patriyarkanın yarattığı cinsiyet eşitsizliği ile iç içe geçmesi, işgücüne katılabilme olanağı bulabilmiş kadınlar içinse düşük ücret, kayıt dışı ve güvencesiz iş anlamına gelmektedir. Özellikle 2018 Ağustos’unda başlayan ekonomik kriz ile iş, gelir ve güvence açısından mevcut olan eşitsizlikler kadını Covid-19’un olumsuz ekonomik ve sosyal etkileri karşısında daha da dezavantajlı hale getirmiştir. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği’nin (CEİD) İstihdamda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Haritalama ve İzleme Çalışmasına göre 2016-2019 yılları arasında istihdama yeni katılan kadınların (612 bin) dörtte üçü (439 bin) bu süreçte işsiz kalmıştır.

Bütün bu sorunlar ışığında salgının ekonomik açıdan kadınlar üzerindeki etkisinin araştırılması, ev içi emeğin kadın işi olmaktan çıkarılması, kadınlara güvenceli eşit işe eşit ücret kuralının uygulandığı çalışma alanlarının sağlanması ile artan kadın yoksulluğunun önüne geçilmesi amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve talep ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	<i>Tham</i>
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	<i>Kemal</i>
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>A. Koç</i>
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	<i>Bergen</i>
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	<i>Dir</i>
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	<i>Filiz</i>
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	<i>Kemal</i>
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>A. Acar</i>
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	<i>Necdet İpekyüz</i>
10	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	<i>Mehmet</i>
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	<i>Feleknas Uca</i>
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	<i>Erdal</i>
13	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	<i>Semra</i>
14	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	<i>Hışyar</i>
15	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	<i>Garo</i>
16	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	<i>Imam</i>
17	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	<i>Remziye</i>
18	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	<i>Sevin</i>
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	<i>Nusrettin</i>
20	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	<i>H. Özgüneş</i>